



You are accessing the Digital Archive of the Catalan Review Journal.

By accessing and/or using this Digital Archive, you accept and agree to abide by the Terms and Conditions of Use available at http://www.nacs-catalanstudies.org/catalan_review.html

Catalan Review is the premier international scholarly journal devoted to all aspects of Catalan culture. By Catalan culture is understood all manifestations of intellectual and artistic life produced in the Catalan language or in the geographical areas where Catalan is spoken. Catalan Review has been in publication since 1986.

Esteu accedint a l'Arxiu Digital del Catalan Review

A l' accedir i / o utilitzar aquest Arxiu Digital, vostè accepta i es compromet a complir els termes i condicions d'ús disponibles a http://www.nacs-catalanstudies.org/catalan_review.html

Catalan Review és la primera revista internacional dedicada a tots els aspectes de la cultura catalana. Per la cultura catalana s'entén totes les manifestacions de la vida intel·lectual i artística produïda en llengua catalana o en les zones geogràfiques on es parla català. Catalan Review es publica des de 1986.

***Poetical Translations:
Thirteen Poems by Bartomeu Rossello-Pòrcel translated by
Nathaniel Smith.***

Catalan Review, Vol. V, number 1 (July, 1991), p. 221-249

POETICAL TRANSLATIONS

I

Poques paraules surten
de les boques en calma.
Els arbres del parc, sembla
que es perdin en llunyana
visió de vell gravat,
tota plena de màgica
dolçor que fa pensar
en velles enyorances.
Quan s'acosti la fosca,
les bruixes i les branques
s'aferraran com serps
en lluita de fantasmes.
Tancarem la finestra
i voltarem la flama.
El foc allargarà
ombres esvalotades.

I

Few words come
from mouths in calm.
The trees in the garden
are lost in the distance
of an old engraving
full of a magic
sweetness that brings
old yearnings back.
When dark draws near,
witches and branches
will writhe like snakes
in ghostly struggles.
We'll close the window
and turn to the hearth.
The flames will spread
tumultuous shadows.

II
CURSA

Una imatge del llop i la muntanya
i el vent que corre i xiula ràpid: serp.
I un riure groc entre dos núvols blancs
que juguen a encaçar-se dins el cel.

El caminó estret vora l'abisme
i l'estridentia eterna dels lladrucs
darrera el llop, visió multiplicada
de cames, coet negre, rastre, punt.

La lluna calba i neta veu les ires
dels cans perduts entre ombres, i la nit
—deessa de la cursa—amaga, dolça,
febrosos tremolors de perseguit.

II
RACE

An image of the wolf and the mountain
and the wind that runs hissing: a snake.
And a jaundiced laugh between two white clouds
that play tag in the sky.

The narrow path along the abyss;
unending stridence of the baying
after the wolf: multiplied vision
of legs, black rocket, spoor, speck.

The bald, spotless moon sees the wrath
of the shadow-lost dogs, and Night
—goddess of the hunt—compassionately conceals
the feverish tremblings of the quarry.

III
SONET

Quan ella dorm el gaudi somnolent
del vell jardí vibrant de flors i nit,
passant per la finestra sóc el vent,
i tot és com un alenar florit.

Quan ella dorm i sense fer-hi esment
tomba a les grans fondàries de l'oblit,
l'abella só que clava la roent
agulla—fúria i foc—en el seu pit.

La que era estampa, encís i galanor
i moviment ambigu, és plor i crit.
I jo, causa del dol, de la dolçor

en faig lasses delícies de pecat,
i Amor, que veu, ulls closos, el combat,
s'adorm amb un somriure embadalit.

III
SONNET

While she's asleep deep in the drowsy joy
of the old garden astir with flowers and night,
passing through the window I am the wind,
and all is like a breath of fragrancy.

While she's asleep and without paying heed
falls into an oblivious abyss,
I am the bee that sticks the ardent needle
—frenzy and fire—into her breast.

She who was gravure, festiveness, and charm,
ambiguous in movement, now is sobs and screams.
And I, cause of the pain, from this delight

derive the wearying thrills of sin,
and Love, who views, eyes closed, the struggle,
sinks into sleep with an enraptured smile.

IV

*És l'hora en què els malalts
creixen en llur dolor*

Ausiàs March.

Era un gran emmirallament
de suavitats agudes.
Allà on se sospitava la potència
era tot desmai, ritme.

Constant error en cendres sense foc,
i llums—...carrers boirosos...—
Els peus, plens d'aigua.
El caminar, desig
d'un lluminós obscur.

El bàlsam resplendent en voluptats
i la grisor de l'hora.
La blancor de malalt i el caminar
d'aquelles ombres trèmules.
L'alba floreix!

L'alba floreix!

Oh llum!

Planura de distàncies!
Imatges, no passeu. Veniu a mi.

Besau-me.

La fam i la misèria no són res,
i el buit és realitat.
Ja vos he escoltat prou!

Fugiu!

Fugiu!

Aquesta és la clau vostra.
Ja sé que comprareu el que jo vull:

IV

*It is the hour in which the sick
grow in their pain.*

—Ausiàs March (1397-1459)

There was a mirroring
of sharp softnesses.
Where you guessed was power
all was fainting, rhythm.

Constant error in ashes without fire,
and lights—...foggy streets...
Feet, full of water.
The walking, desire
of an obscure brightness.

The balsam, shining and voluptuous,
and the grayness of the hour.
The patient-whiteness and the marching
of those tremulous shadows.
The dawn is in flower!

The dawn is in flower!

Oh light!

Plain of distances!
Images, don't go away. Come to me.

Kiss me.

Poverty and hunger are nothing,
and the void is real.
I have listened to you enough!

Flee!

Flee!

Here is your key.
I know you'll buy what I desire:

mirall de la mirada.

Ja sé que no el tindrè.

(Per la finestra
entrava la foscor de les campanes.)

the mirror of vision.

I know I won't get it.

(The window admits
the darkness of bells.)

V

A Carles Riba

Quan arribarà aquell moment
de totes les seguretats?
La boca sabrà que no ment
velles mentides dels passats.

El peu, en tots els nous camins,
i el rostre, en cant a la ventada.
Els colors més purs i divins
s'ofrenaran a la mirada.

Hora d'enveges i de plany,
ullada en les ombres obscures.
El que ha arribat sia'ns company
de les jornades insegures.

V

To Carles Riba

When will the moment
of all certainties come?
The mouth will tell one
of ancestors' old lies.

The foot, in all new paths,
and the face, with a song in the wind.
Colors most divine and pure
will give themselves up to the eye.

Hour of envies and laments,
glance into deep shadows.
Let our past be at our side
in those uncertain days.

VI

Domini del moment.
Superació d'angoixes
Seny de minuts. Traspàs
de claredats subtils.

Plena vibració.
Seguretat del veure.
Gosadia d'instant.
Ceptre de decisions.

Presència en ritme. Cos
de paraules precises.
Lluminària en flagell
damunt ombres passades.

Horitzontal de vents
en la carrera immensa.

Fletxes—camí de cel—
fan exèrcit de puntes.

VI

Control of the moment.
Victory over anguish.
Wisdom of minutes. Death
of subtle verities.

Full vibration.
Certainty of seeing.
Daring of the instant.
Scepter of decisions.

Presence in rhythm. Body
of exact words.
Strings of lamps
over shadows of things past.

Horizontal line of wind
in the great highway.

An army of arrows
aims at the sky.

VII

Ombres, detureu el pas
davant la vella rondalla.

El paisatge era senzill
de ductilitats extremes.
Jo era el pelegri sorprès
repetint-se les excuses.
L'horitzó era fatigat
d'unes veus massa llunyanes.
Un primer terme de llums
feia plorar el capvespre.
Indicis de veritat.
Sageta en tots els presagis.

Entre udols de sang i pols,
esdevingué l'aventura.

VII

Shadows, hold your step
to hear an old tale.

The landscape was simple
and perfectly ductile.
I, the surprised pilgrim,
repeated my excuses.
The horizon was worn out
by voices too far off.
A first line of lamps
made the twilight weep.
Evidence of truth,
arrow of auguries.

Between howls of blood and dust,
the adventure happened.

VIII

*A Ignasi Agustí, quan
va publicar «El veler»*

Les foscors, violentament, s'il·luminaren,
i uns àngels arrengreraren la multitud.
Els miralls simulaven aigua reposadíssima.
Déu declarà que l'escenari era magnífic.

Aleshores, amb tota la teatralitat del moment,
entre les grans corrues en silenci perfecte,
aparegué el poeta amb una rosa a la mà,
recollint tots els somriures.

VIII

*To Ignasi Agustí,
on his publishing «El veler»*

Suddenly, the darkness lit up,
while angels reduced the crowds to order.
Mirrors simulated totally calm water;
God declared the stage was set just right.

Then, with all the theatricality of the occasion,
between the long rows of people in perfect silence,
the poet appeared with a rose in his hand,
raking in all the smiles.

IX

PLUJA EN EL JARDÍ DE L'ATENEU

Breus vermellors subtils en llamp.
Cercles menuts de verd i blanc.
Corbes gracioses de l'herbam,
ajupides en el quadrat.

Una pedra, al mig, posa argents
i ploms en lluita.

I, damunt tot,
vellut i negre de palmeres
mai no agitades per cap vent.

Barcelona, 1933.

IX

RAIN IN THE GARDEN OF THE ATHENEUM

Brusque subtle reds of lightning.
Small circles of green and white.
Delicate curving of lawns
enclosed in their frame.

A stone, in the middle, puts silver
in conflict with lead.

And, above it all,
the velvet and black of palms
never touched by the wind.

X

EN LA MEVA MORT

Estic cansat de tu, domini fosc
i tempestat de flama.
M'exaltaré damunt els horitzons
i trauré les banderes al desert
de la darrera cavalcada.
Reina d'aquestes hores, ara véns
tota brillant, armada.
Inútil desesper del vespre! L'alba
s'acosta ja amb l'espasa,
i l'ardor temerari que m'encén
allunya les estrelles.

X

AT THE HOUR OF MY DEATH

Of you I'm overtired, dark domain
and tempesting of flame.
Above horizons I will rise,
exalted, bearing banners in the desert
of the final cavalcade.
Now, queen of these hours, you come,
armed, bright brilliant one.
Purposeless lament of evening! Dawn
draws near already with sword drawn
and the reckless fire which makes me burn
scatters all the stars.

XI

SÓLLER

A Robert F. Massanet

El cel prepara secrets
murmuris de mandarina.
I les riberes del vent
esgarrien taronjades.

Jo tasto vergers. M'ajec
damunt valls encoixinades.
Les fulles alcen frescor
i aixequen ventalls de gràcia,
cortinatges de perfum,
cortesies tremolades.
L'oratge pinta perfils
de caramel dins l'oratge.
El cabell se m'ha esbullat
i tinc l'ombra capgirada.
El sucre de l'aire em fa
pessigolles a la cara,
amb confitures de flor
i xarops d'esgarrifança.

Unes cuixes de marquesa
em repassen l'espina.
Quan el setí es torna gel,
sembla que es faci de flama.
El vicari compareix
amb un vas de llet glaçada.
La suor de les aixelles
li travessa la sotana.

Barcelona, novembre 1937.

XI

SÓLLER

To Robert F. Massanet

The heavens prepare secret
murmurings of tangerine;
the stream-banks of the wind
carry orangeades away.

I sample orchards. I lie
on top of cushioned valleys.
The leaves make freshness
and offer fans of pleasure,
tapestries of perfume,
tremulous courtesies.
The breeze paints silhouettes
of caramel in the sky.
My hair has rumbled
and my shadow's overturned.
The sugar in the air
tickles my face
with flowery marmalades
and tingly syrups.

The thighs of a marchioness
run up and down my spine.
When silk turns to ice
it seems to be of flame.
The vicar appears
with a chilled glass of milk.
Through his cassock seeps
the sweat from his armpits.

XII

A MALLORCA, DURANT LA GUERRA CIVIL

Verdegen encara aquells camps
 i duren aquelles arbredes
 i damunt del mateix atzur
 es retallen les meves muntanyes.
 Allí les pedres invoquen sempre
 la pluja difícil, la pluja blava
 que ve de tu, carena clara,
 serra, plaer, claror meva!
 Sóc avar de la llum que em resta dins els ulls
 i que em fa tremolar quan et recordo!
 Ara els jardins hi són com músiques
 i em torben, em fatiguen com en un tedi lent.
 El cor de la tardor ja s'hi marceix,
 concertat amb fumeres delicades.
 I les herbes es cremen a turons
 de cacera, entre somnis de setembre
 i boires entintades de capvespre.

Tota la meva vida es lliga a tu,
 com en la nit les flames a la fosca.

Barcelona, setembre 1937.

XII

IN MALLORCA, DURING THE CIVIL WAR

Those fields are still green
and those groves endure
and my mountains are snipped out
of the same azure sky.
There the stones beseech
difficult rain, the blue rain
that comes from you, bright chain
of summits, joy, my brightness...
I hoard the light that lives on in my eyes
and makes me tremble when you come to mind.
And now those gardens are like pieces of music
that trouble and tire me as in a tedium.
The heart of afternoon is already wilting
in concert with the rising smoke.
And the grasses burn among the hunters' hills,
between September dreams
and mists tinted with dusk.

My whole life is linked to you,
like flames to the dark of night.

XIII

ESPATLLA

Conflicte del negre i el blanc
i el mirall boig que els extenua.
Sota la cabellera nua
expirava la neu del flanc.

Quina és la seda, quin l'atzur
que vibri tacte més pervers?
Quin mot és el mot més impur
per empresonar-lo en el vers?

A l'escenari decadent,
l'èxtasi estèril de l'esquena
era exili de la mirada,

i la paraula condemnada
mentia delicadament
una subtileza serena.

XIII

SHOULDER

Conflict of black and white
and the mad mirror that makes them fade.
Under naked tresses
the snowy side expired.

Which is silk and which the azure
that vibrates to a perverse touch?
Which word is the most impure
to capture in the verse?

In decadent scenario
the back's sterile ecstasy
gave refuge to the gaze

and the offending word
was delicately lying
with serene subtlety.

Translated by Nathaniel Smith